

۲۰۲۰/۱۱/۲۵

شاه محمود محمود / جغرافیه

گذر و مسجد اندرابی ها کابل

گذر اندرابی شهر کابل به طرف شمال دریای کابل واقع شده است . اندرابی از گذر های تاریخی شهر کابل شمرده میشود . که تقریباً چهار صد سال سابقه دارد .

گفته میشود که در قدیم یک تعداد مردم از اندراب ولایت بغلان به کابل آمده و در اینجا مسکن گزین شدند که تا اکنون این گذر به آن نهم مسمی شده و هنوز چند خانواده از آن مردم سابق مسکن میباشد . اما فعلاً خانه های این گذر فرسوده و کوچه های آن کثیف گردیده است .

در منطقه اندرابی بندی در بستر دریا بسته شده است که بنام بند ناظر صفر

یاد میگردد و جوی اندرابی را از آن کشیده اند که از داخل کوچه اندرابی ها میگذرد و تا نواحی بی بی مهر و ، کلپ عسکری و میدان هوایی آب می رساند ناظر صفر . ناظر امیر حبیب الله خان و وکیل گذر در محله اندرابی بود .

استاد محمد انور بسمل و استاد ابراهیم صفا پسران نامدار او بودند و نیز محمد اختر که توطیه قتل اعلیحضرت غازی امان الله خان را ریخت و بعد از محاکمه اعدام گردید . فرزند ناظر صفر بود . درین محاکمه اعلی حضرت خود، مستنطق بودند .

همچنان در زمان امیر امان الله . میرزا قاسم خان که از سارباغ سمنگان و ریس تنظیمه بلخ بود . شاه به شمال افغانستان سفر کرد . میرزا محمد قاسم خان از او پذیرای شاهانه کرد .

در ختم سفر میرزا محمد قاسم خان را باخود به کابل برد . و در همین گذر جای داد و بافامیل و اقربای خویش در گذر اندرابی زندگی می کرد .

و مسجد اندرابی ها را در مقابل قبر تیمورشاه . اوساخت . وقتی حبیب الله خان کلکانی به قدرت رسید (میرزا محمد قاسم ، دوباره ریس تنظیمه بلخ شد . درین وقت خلیل الله خلیلی مستوفی بلخ مقرر گردید .

1- عده ای را را عقیده بر آن است مردمان مالدار که از اندراب بکابل می آیند و در محوطه کنار دریای کابل بودباش داشتند .

بدین لحاظ مردم کابلی آنها را اندرابی می گفتند . این مردم تجارت حیوانات را می نمودند . حیوانات را از ولایات بکابل آورده میفروختند . آنها در همین محل سرای را اعمار نمودند که در آن حیوانات را نگهداری می کردند .

2- در زمان سلطنت محمدنادرشاه سرک جدید به دو طرفه دریای کابل اعمار گردید و به گذر های باغبان کوچه و گذر اندرابی ها بیشتر رونق داد . شهرت این گذر بابت دکان کریم مارگیر بود که در داخل کوچه زندگی داشت و دهها هموطن ما برای هر قیسم مرض یرقان تداوی نزد او میآمدند .

در مقابل دکان موصوف خانه پدری هنرمند خوش صدا حبیب شریف موقعیت داشت که از مقابل دروازه شان جوی اندرابی میگذشت .

ضمناً از مکتب نسوان اندرابی که در زمان شاه امان الله تاسیس شده بود دهها بانو سرشناس که تاناسب وزارت و ریاست و وکالت در پارلمان رسیدند در مکتب نسوان اندرابی ها درس خوانده بودند .

بخشی از ویوار کابل تا چند سال قبل در داخل کوچه اندرابی ها موجود بود . مسجد اندرابی ها

مسجد اندرابی ها که به مسجد علیا رتبه شهرت دارد در حدود صدسال قدمت دارد . با در نظر داشت سکونت مردم اندراب یقیناً مسجد در همین گزر وجود داشته است که بعداً میرزا محمد قاسم خان . درین گزر که حدود 400 سال را در بر دارد آنرا به شکلی فعلی دوباره اعمار کرد.

در داخل مسجد برای بیشتر از صدوپنجا نفر نماز گزار جای دارد و هموطنان ما نماز های پنجگانه و عبادات خویش را بر گزار مینمایند .

ضمناً فراموش نکنیم که اکثر آ هموطنان صفحات شمال افغانستان به خصوص ولایات بغلان بلخ سمنگان و بدخشان و تخار و دیگر ولایات شمال فاتحه خوانی اقارب خویش را درین مسجد برگزار میکنند.

ازاینکه این مسجد در منطقه شلوغ شهر موقیعت دارد همیشه نماز گزاران به سهولت از آن استفاده مینمایند.

در دورسته مسجد دکاکین کلا دوازن شهر کابل است که از شهرت به سزایی ب خوردار است لیسه تجارت در جوار کوچه کافه پشتون از کافه های است که جوانان سرشوریده را گرد هم جمع موقیعت دارد . و در رسته دیگر مسجد کافه مینمود و باهم درد دل داشتند و مرامهای خویش را به یک دیگر انتقال میدادند و دهها مبارز و نویسنده مهمان آن کافه بود....